

Slutrapport for kampagnen ansvarlig brug af antibiotika til slagtesvin

INDLEDNING

Antibiotikaforbruget i de danske svinebesætninger skal holdes på et lavt og ansvarligt niveau, fordi der er sammenhæng mellem forbruget af antibiotika til behandling af svin, og udvikling af antibiotikaresistens i bakterier.

Denne kontrolkampagne sætter fokus på, om antibiotika anvendes korrekt til slagtesvin, om optegnelser foretages korrekt, og om dyrlægens anvisning følges. Desuden er det kontrolleret, om der opbevares ulovlig medicin i besætningerne.

Forbruget af antibiotika til behandling af slagtesvin udgjorde cirka 27 pct. af det samlede antibiotikaforbrug til svin opgjort i kilo antibiotika i 2016. Den samlede svineproduktionen forbruger tre fjerdedele af antibiotikaforbruget til produktionsdyr i Danmark. Fødevarestyrelsen har derfor løbende fokus på ansvarlig brug af antibiotika til svin. Der er tidligere gennemført kontrolkampagner i 2013, 2015 og 2016.

I 2013 og 2015 gennemførte Fødevarestyrelsen kampagner om flokbehandling af svin i aldersgruppen 7-30 kg. Her blev det efterfølgende konkluderet, at der stadig er behov for fokus på regelefterlevelsen på området. I 2016 gennemførte Fødevarestyrelsen en kampagne om korrekt registrering og anvendelse af medicin (antibiotika og lægemiddelzink) i kvæg- og svinebesætninger. Ved kontrollen af det meste anvendte antibiotika i 2016 blev der givet sanktioner i 19 pct. af de kontrollerede svinebesætninger. I næsten alle tilfælde skyldes sanktion manglende optegnelser om behandling, og at dyrlægens anvisninger ikke blev fulgt.

Formålet med denne kampagne er at fremme ansvarlig brug af antibiotika til slagtesvin.

Det skal ske ved at kontrollere og vejlede om:

- Korrekt registrering af medicinanvendelse
- Efterlevelse af dyrlægens anvisning/besætningsdiagnoser
- Erhverves, anvendes eller opbevares ulovlig medicin
- Flokbehandling af slagtesvin med antibiotika og korrekt dosering.

KONKLUSION

Følgende kan konkluderes på baggrund af kampagnens resultater:

- Der er ikke givet sanktioner for, at der er erhvervet, anvendt eller opbevaret ulovlig medicin ved de 250 kontrolbesøg.
- I 84 % af de kontrollerede slagtesvinebesætninger overholdes reglerne.
- I 81 % af de kontrollerede slagtesvinebesætninger anvendes flokbehandling.
- Langt den størst del af sanktionerne skyldes:
 - Mangelfulde eller manglende optegnelser over behandlinger
 - At dyrlægens anvisninger ikke er fulgt.
- For flokbehandling af slagtesvin med antibiotika og korrekt dosering er reglerne overtrådt i 9 af de 202 kontrollerede besætninger, der anvendte flokbehandling.

RESULTATER

Der blev i alt aflagt 250 kontrolbesøg i besætninger med slagtesvin. Fordelingen var 150 kontrolbesøg for VeterinærNord, 50 kontrolbesøg for VeterinærSyd og 50 kontrolbesøg for VeterinærØst.

Generelt:

I kampagnen blev der givet sanktioner ved 39 kontrolbesøg, hvilket svarer til 16 % af kontrolbesøgene. Ved fem kontrolbesøg blev der givet mere end to sanktioner, hvilket svarer til 13 % af de 39 kontrolbesøg (tabel 1).

Enkeltdyrs behandling:

I alle 250 kontrollerede besætninger blev der anvendt enkeltdyrs behandling. Ved kontrollen af det mest anvendte antibiotikum til enkeltdyrs behandling er der givet 46 sanktioner i 33 besætninger (tabel 2). De fleste sanktioner var for overtrædelse af reglen om, at den besætningsansvarlige skal føre optegnelser over medicinsk behandling (20) og for overtrædelse af reglen om, at receptpligtige lægemidler til dyr anvendes i overensstemmelse med dyrlægens anvisning (16) (figur 1).

Flokbehandling:

Der blev anvendt flokbehandling i 202 (81 %) af de kontrollerede besætninger (tabel 2).

Ved kontrollen af det mest anvendte antibiotikum til flokbehandling er der givet 27 sanktioner i 20 besætninger (tabel 2). De fleste sanktioner var også her for overtrædelse af reglen om, at den besætningsansvarlige skal føre optegnelser over medicinsk behandling (16) og for overtrædelse af reglen om, at receptpligtige lægemidler til dyr anvendes i overensstemmelse med dyrlægens anvisning (9) (figur 2).

METODE

Kontrolbesøgene blev udført af Fødevarestyrelsens dyrlæger som uanmeldte tilsyn i perioden 1. september til og med 30. november 2017. Kontrollen blev udført i 250 besætninger med slagtesvin. Fødevarestyrelsen gennemfører opfølgende kontrolbesøg i alle besætninger, hvor der er givet sanktioner.

Der er informeret om kampagnen i "Nyhedsbrev til dyrlæger" og på Fødevarestyrelsens hjemmeside. Før kampagnestart har Fødevarestyrelsen orienteret erhvervet og Dyrlægeforeningen.

Kontrollen er udført på det antibiotikum, der anvendtes mest af i besætningen, henholdsvis til enkeltdyrs behandling, og hvis det anvendes, også til flokbehandling.

TABELLER OG FIGURER

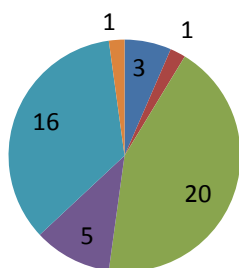
Kontrolbesøg og resultater af kontrol						
Antal kontrolbesøg	Antal kontroller med sanktioner	Overtrædelsesprocent	Regelefterlevelse	Antal kontroller med én sanktion	Antal kontroller med to sanktioner	Antal kontroller med mere end to sanktioner
250	39	16 %	84 %	16	18	5

Tabel 1

Fordeling af sanktioner						
Behandlingsform	Antal kontrolbesøg	Antal kontrolbesøg med sanktioner	Overtrædelsesprocent	Antal kontrolbesøg hvor der er givet en eller flere indskærpelser	Antal kontrolbesøg hvor der er givet en eller flere adm. bødeforlæg	Antal delresultater med sanktioner
Enkeltdyrs behandling	250	33	13 %	30	2	46
Flokbehandling	202	20	10 %	18	1	27

Tabel 2

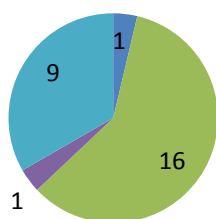
Sanktioner ved enkeltdyrs behandling i 33 besætninger

- Den ansvarlige for besætningen må kun opbevare receptpligtige lægemidler til produktionsdyr indenfor ordineringsperioden, medmindre lægemidlerne er genordnet inden ordineringsperiodens udløb
- Den ansvarlige for besætningen må kun opbevare receptpligtige lægemidler til produktionsdyr, for hvilke dyrlægen har udleveret en skriftlig anvisning
- Den besætningsansvarlige skal føre optegnelser over medicinsk behandling
- Optegnelserne over medicinsk behandling skal opbevares i mindst 5 år, og skal stilles til rådighed for den tilsynsførende efter anmodning
- Receptpligtige lægemidler til dyr anvendes i overensstemmelse med dyrlægens anvisning
- Receptpligtige lægemidler til produktionsdyr skal opbevares på det CHR-nummer, som de er udleveret eller ordineret til.

Figur 1

Sanktioner ved flokbehandling i 20 besætninger

- Den ansvarlige for besætningen må kun opbevare receptpligtige lægemidler til produktionsdyr indenfor ordineringsperioden, medmindre lægemidlerne er genordnet inden ordineringsperiodens udløb
- Den besætningsansvarlige skal føre optegnelser over medicinsk behandling
- Optegnelserne over medicinsk behandling skal opbevares i mindst 5 år, og skal stilles til rådighed for den tilsynsførende efter anmodning
- Receptpligtige lægemidler til dyr anvendes i overensstemmelse med dyrlægens anvisning

Figur 2